



سخنکاران صدای بزن

حقیقت‌شیر چیست؟

در آستانه شب قدر هستیم و چه شبی در دین اسلام عزیزتر از این شب است؟ اساساً «قدر» در لغت به معنای اندازه و اندازه‌گیری است «تقدیر» نیز به معنای اندازه‌گیری و تعیین است، اما معنای اصطلاحی «قدر» عبارت است از ویژگی هستی و وجود هر چیز و چگونگی آفرینش آن به عبارت دیگر، اندازه و محدوده وجودی هر چیز «قدر» نام دارد، بنا بر دیدگاه حکمت الهی، در نظام آفرینش، هر چیزی از ادای خاص دارد و هیچ چیزی بی حساب و کتاب نیست چنان حساب و کتاب دارد بر اساس نظریه ریاضی تنظیم شده گذشته، حال آنکه آن باهم ارتباط دارند در مطلب پیش رو گوشش کرد تا اندکی عمیق‌تر زوایای زاخ و اهمیت شب قدر را نشان کنیم.

تصرف قدر می‌نویسد: «قدر به معنای آیدار و تعیین است، سوختن جهان از آن جهت که حدود و اندازه‌ها معین است، مگر آنکه در زمانی آنها تعیین شده، مقهور به تقدیر الهی است.» پس در یک کلام، «قدر» به معنای ویژگی‌های طبیعی و جسمانی چیزهاست که شامل شکل، حدود، طول، عرض و موقعیت‌های مکانی و زمانی آنها می‌شود و تمام موجودات مادی و طبیعی را دربر می‌گیرد.

حقیقت قدر

فرزانی از امام رضا (ع) پرسیده شد: معنای قدر چیست؟ ایشان فرمودند: «الله عزوجل هر چیز از طول و عرض آن است» و در روایت دیگر، این امام زکریا (ع) در معنای قدر فرموده‌اند: «اندازه هر چیز از طول و عرض و پهنای آن است». بنابراین معنای تقدیر الهی است که در جهان مادی، آفریده‌ها از حیث هستی و آثار و ویژگی‌های محدودهای خاص دارند این محدودی‌های خاص بر تپست است. موری که علت‌ها و شرایط آنها هستند و به دلیل اختلاف علل و شرایط، هستی، آثار و ویژگی‌های موجودات مادی نیز متفاوت است. در موجود مادی به وسیله قالی‌هایی از داخل و خارج اندازه‌گیری و قالی‌گیری می‌شود این قالی‌ها بدون معنی طول، عرض، شکل، رنگ، موقعیت مکانی و زمانی و سایر عواملی و ویژگی‌های مادی آن به شمار می‌آید. پس معنای تقدیر الهی در موجودات مادی، یعنی هدایت آنها به سوی مسیر هستی‌شان است که برای آنها مقدر شده و در آن قالی‌گیری شده‌اند. یا روشن شدن معنای قدر امکان فهم حقیقت شب قدر نیز میسر می‌شود. شب قدر شبی است که همه قدرات تقدیر می‌شوند و قالی معین و اندازه خاص هر پدیده، روشن و اندازه‌گیری می‌شود.

کدام شب؟
شب قدر یکی از شب‌های دهه آخر ماه رمضان است. طبق روایات ما، یکی از شب‌های نوزدهم یا بیست و یکم و به احتمال زیاد تر بیست و سوم ماه میگرد. بعضی از روایات شب - که شب قدر قرآن به شمار می‌آید - امور خیر و شر مردم و ولادت، مرگ، زواری، حج، طاعت، گناه و خلاصه هر حادثه‌ای که در طول سال رخ می‌دهد، تقدیر می‌شود. شب قدر همیشه و هر سال تکرار می‌شود. عبادت در آن شب، فضیلت فراوان دارد و در رنگوبی سرزنده است. یکساله بسیار مؤثر است. در این شب تمام سوختن سال آینده به امام هر زمان (ع) ارفاده می‌شود و انسان از سر نوشت خود و دیگران باخبر می‌شوند. امام‌ها (ع) می‌فرمایند: «شب قدر به اولی امر (امام هر زمان) تفسیر کارها و حوادث نازل شده و وی درباره خوشی و دیگر مردم را مأمور به دستوری‌هایی می‌شود»

نگته‌های نهایی
پس شب قدر شبی است که:
۱- قرآن در آن نازل شده است.
۲- حوادث سال آینده در آن تقدیر می‌شود.
۳- این حوادث بر امام زمان (عج) عرضه و آن حضرت مأمور به کارهایی می‌شوند. بنابراین این توجیه گفت‌های شب قدر بر شب قدر و شب تعیین جهان مادی است. این مطلب مطلق آيات قرآنی هستند. خداوند در آیه ۱۸۵ سوره بقره می‌فرماید: «شهر رمضان الهی نزل فیہ القرآن. ماه رمضان که در قرآن نازل شده است» طبق این آیه نزل قرآن از نزل دفعی در ماه رمضان بوده است. همچنین در آیه‌های ۲۰۳ و ۲۰۴ سوره دخان آمده است: «فانزلناه فی لیلۃ یکا کما منذرین فیها نبرق کر زل حکیم امر امین عندنا کما مرسلین به راستی ما آن را از شبی برزگ نازل کردیم بر تو هر ماه و هر بدهنده بدهنده ما؛ در آن شب هر کار استواری را از راه خدا فیصله می‌یابد. انزل قرآن آگاری است که از نزد ما صورت پذیرفته است» آیه ۱۰۱ مائده ما هو افقر فرستنده او حی و پیامبران ایوداها. این آیه نیز تصریح دارد که نزل دفعی قرآن در یک شب بوده که او را به شب مبارک تعبیر شده است. همچنین در سوره مبارک که قدر تصریح شده که قرآن در شب قدر نازل شده است.

آخرین وصایای امام علی (ع)

- ۱- لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظيم
- ۲- «در حرم خوشتان» را از خانه برید.
- ۳- مسأله آخر گفته که مسلم جم صحبت است از آن خدا می‌گند.
- ۴- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۵- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۶- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۷- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۸- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۹- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۰- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۱- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۲- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۳- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۴- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۵- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۶- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۷- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۸- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۱۹- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود
- ۲۰- خدا را از خدا (از دایره هوسلگان) خوش رفتاری کنید. پیغمبر از قدر فرمود

حضرت امیرالمؤمنین (ع) که پیام‌دهنده عالمی و سرچشمه فضیلت و منافع دنیوی و کمال پیغمبر گرامی (ص) است در آن لحظه آخر عمر هم در تلاقی تاریخ نبیین و بشریت جلیق اسلام بود. آن حضرت در آخرین لحظات زندگی وصیتی کرده که برای همیشه تاریخ بر این بشریت درس خوبی زینس است. آخرین وصت‌های امام علی (ع)، دو جنبه خصوصی و عمومی داشت که در ذیل به آنها اشاره می‌کنیم:

وصایای خصوصی

۱- در تعظیم و کفن و دفن بدنش امام حسن (ع) را وصی و جانشین خود قرار داد و به همه فرزندان دیگر از حضرت امام حسین (ع) و محمد و عون و جعفر و عبدالله و عباس و... دستور داد که از او اطاعت کنند و پس از بزرگداشت را واجب الاطاعت قرار دهند که همه به فرمان او باشند. البته این وصیت جنبه عمومی هم دارد که همه مسلمانان موظف بودند از امام حسن (ع) و پس از او امام حسین (ع) اطاعت کنند و آن دورا در زمان هر کدامشان امام و حجت خدا باشند.

۲- سفارش کرد ایمان خود را حلیقه گرد و از احکام اسلام برایت کنند و تقوا و تقیبت را شعار خود قرار دهند.

۳- در مورد چگونگی غسل و کفن و نماز و تعظیم به آنها سفارش کرد که چگونه عمل کنند و سینه‌ها را کار بنمایند.

۴- فرزندان خود، مخصوصاً امام حسن و امام حسین - علیهما السلام - را به صبر و تحمل مطالبی که در پیش خواهند داشت، سفارش کرد.

وصایای عمومی

۱- در وصیای عمومی امام علی (ع)، متعدد و مختلف نقل شده است. در اینجا یکی از آنها را به ذکر اکتفا کنجای حدیثی علمای شیعه و سنی آمده است. می‌آورد:

بسم الله الرحمن الرحیم این چیزی است که علی بن ابی طالب وصیت می‌کند علی به حقیقت و بلاغی کلمات است. یعنی بعد از او را می‌کند که حضرت (محمد ص) آمده و پیغمبر خداست. خدا و او فرستاد تا مردم احکامات کند و دین خود را بر ادیان دیگر غالب کرد و باقی کاران گناه داشته باشند. همانا: عبادت، عبادت، حیات و معامت از خدا و برای خداست. سرنگی برای او نیست من به این دستور امر شدادم و تسلیم خود می‌کنم.

۲- زیر بوسه و سفارش می‌کند.

۳- هر که تقوی الهی را از دین بدست برداشت کند تا دم مرگ در دین خدا باقی بماند.

۴- همه با هم به ریسمان خدا جنگ بزنند بر اساس امان به خدا متخاصمید و از هم جدا نشوید. همانا پیغمبر خدا شدیم که می‌فرمود: اسلام میان مردم از نماز و روزه دائم افضل است و چیزی که در دن را محروم تولید می‌کند. فساد و اختلاف است و

